

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok X

Tarnów, piątek 6 sierpnia 1937 r.

Nr. 32

„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie”.

(Bazylea 1897)

Nr. tel. 45 Konto P.K.O. 410.288

Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu

Rękopisów nie zwraca się

T R E S C :

Dr A. Chomet: W przednim Kongresu przeciw koncepcji lorda Samuela
Konferencja światowego Związku ogólnych syjonistów w Zurychu
Jiszw przeciw podziałowi Palestyny
Bestialskie morderstwo na wieży ratuszowej
Z kabinu
Nadużycia w zakładzie zastawniczym Funduszu Podupadłych
Z działalności Ubezpieczalni Społecznej [Mieszczan
Zmiany w tutejszym Starostwie
Odstępie za mieszkanie musi być zwrócone
Ze sportu — Komunikaty i inne

W przededniu Kongresu

(Korespondencja z XX Kongresu w Zurychu)

Zurych, 2 sierpnia 1937 r.
Zapewne czytaliście już sprawozdanie z otwarcia i przebiegu kongresu. Dziś t. j. w poniedziałek, dnia 2 bm. wiemy już, że Usyżkin będzie przewodniczącym kongresu, że zaraz na wstępie wygłosił przemówienia Weizman i Usyżkim, po czym obrady kongresu będą tajne — a wybrana subkomisja polityczna uzgodniła rezolucję w sprawie podziału, co nastąpić musi do soboty, dnia 7 bm., w którym to dniu Weizman i Bin Gurion wyjeżdżają do Genewy, gdzie obraduje komisja mandatowa. Na razie więc wszystko obraca się dokoła sprawy podziału. Ten problem jest też najcięższy, przy czym wszyscy delegaci świadomi są wielkiej odpowiedzialności, jaka na nich ciąży w obecnej historycznej dla Żydów chwili.

Toteż wszystkie frakcje od kilku już dni obradują dniami i nocami, bo w każdej frakcji są zwolennicy i przeciwnicy podziału. Trudno też przewidzieć, jaki będzie wynik głosowania — tym bardziej, że stanowisko frakcji nie jest jednolite, przy czym z napięciem oczekuje się wystąpienia Stefana Wise'a, który wrócił z Genewy i nie wiadomo, czy nadal z taką stanowczością zwalczać będzie projekt podziału. Jedno jest pewne, że w kołach lewicy syjonistycznej istnieje wielu zwolenników przyjęcia zasady podziału przy uzyskaniu zmiany granic i większego obszaru przyszłego państwa żydowskiego.

I w innych frakcjach są różne poglądy w kwestii podziału. W łonie Welverbundu toczy się właśnie dyskusja nad tym problemem i prawdopodobnie dojdzie do uzgodnienia stanowiska, które daleko odbiegnie od platformy lewicy. Niestety pozycja nasza na kongresie jest bardzo ciężka. Jesteśmy grupą ideowo najbardziej skonsolidowaną, ale ilościowo słabą. Dlatego nie my będziemy decydować i nie w naszej leży moc wpłynąć na kongres tak, jakby tego wymagała ważność sprawy.

Na konferencji Welverbundu poświęcono wiele

uwagi sprawie wzmocnienia Związku światowego ogólnych syjonistów. Teraz okazuje się, że zjednoczenie grupy A jest bardzo luźne i wiele tam jest grup ogólnie syjonistycznych, które należą tam tylko dlatego, ponieważ Związek światowy okrzyknął jako reakcyjny, o tendencjach antyrobotniczych itd. Kierownictwo Związku światowego za mało zajmowało się pracą uświadamiającą, propagandową. Delegaci nęsi z Erec Izrael opowiadają nam o wielkich możliwościach pracy i rozwoju w Erec Izrael. Tylko rozpoczęcie pracy, tworzenie konkretnie pozycje w Palestynie — a zdobędziemy jiszuw. Słyszymy też, że bardzo wielu robotników tylko dlatego należy do Histadrutu, bo Irgun nasz jest jeszcze słaby.

Choć na kongresie jest nas około 45 delegatów, ale wielu mamy przyjechało w kołach ogólnych syjonistów należących do „Weltvereinigung”. I tak np. Hadassa z Ameryki formalnie należy do „Weltvereinigung” — choć tworzy tam grupę zupełnie autonomiczną, nie związaną dyscypliną a tylko łączy ją z grupą A negatywne ustosunkowanie się do Irgunu.

Toteż nastrojów w szeregach Związku światowego ogólnych syjonistów jest znakomity. Panuje ogólna wola przystąpienia do pracy szczególnie w Palestynie — gdzie leży kluczowa pozycja ogólnego syjonizmu. Wiele prawd i hasel głoszonych przez nas staje się własnością i tych ogólnych syjonistów, którzy dotychczas nie chcieli słyszeć o jakiegokolwiek samodzielnej pracy na rzecz ogólnego syjonizmu.

Związek światowy ogólnych syjonistów choć słaby ilościowo — reprezentuje siłą i zwartą grupę na kongresie. Jeżeli naprawdę przystąpi się do wielkiej pracy realizacyjnej — to przyszłość należy do Związku światowego. Silny, niezależny ogólny syjonizm jest koniecznością, jeżeli chcemy skończyć raz z hegemonią tej grupy w syjonizmie, której dyktatura w organizacji syjonistycznej dała się nam i nie tylko nam — mocno we znaki.

Dr A. Chomet

Specjalista chorób skórnych, wener., dróg moczowych i kosmetyki lekarskiej

Dr S. GOLDMAN

powrócił

i ordynuje jak dotąd

w Tarnowie, Nowy Świat 22

Telefon 465

Dr med. D. LANTNER

Specjalista chorób jamy ustnej i zębów

TARNÓW, UL. KRAKOWSKA 12

POWRÓCIŁ

i ordynuje od godz. 10-1 i od godz. 3-5

Przeciw koncepcji lorda Samuela

Celem zaprotestowania przeciw koncepcji lorda Samuela, wywołującej się za pominięciem praw Żydów w Palestynie, odbyło się w Krakowie wielkie zgromadzenie protestacyjne zwołane przez wszystkie organizacje syjonistyczne, na którym uchwalono następujące rezolucje:

Zakłada się jak najbardziej stanowczy protest przeciw wystąpieniu lorda Herberta Samuela na posiedzeniu Izby Lordów w dniu 20 lipca 1937 odnoszące jego oświadczenia, zawierające wnioski ograniczenia alii żydowskiej do Palestyny i skrócenia jiszuwu żydowskiego w Palestynie do stanu mniejszości.

W wystąpieniu tym widzi zgromadzenie sprzeniewierzenie się nadziejom wyzwolenia narodu żydowskiego, zamach na prawa historyczne narodu żydowskiego, który zostały uznane przez Deklarację Balfoura i przez mandat, zarząd wobec milionowych mas żydostwa światowego, nekanych nędzą ekonomiczną i przesładowanych za ich przynależność do żydowskiej rasy.

Zgromadzenie stwierdza, że wystąpienie lorda Herberta Samuela, odzwierciedlające poglądy rozbitek asymilacji, musi zostać z całą stanowczością potępione przez masę żydowską.

W związku z tym podkreśla zgromadzenie, że prawo przynależności do narodu żydowskiego i reprezentowania jego interesów mają tylko ci, którzy postawili sobie za cel prawdziwe wyzwolenie narodu żydowskiego i utrzymywanie w całej pełni odwiecznych marzeń narodu o samostanowienie bycie.

W przeddzień kongresu syjonistycznego, zbierającego się po raz dwudziesty od chwili, gdy Teodor Herzl stworzył prawdziwą i jedyną uprawnioną trybunę żydostwa manifestującą zgromadzenie, że naród żydowski nie zgodzi się nigdy na to, aby odebrać i uszczuplić została ostatnia nadzieja normalnego życia, jako wolnego narodu między innymi narodami we własnej ojczyźnie nie zgodzi się na to, aby miliony Żydów pozabawić ostatniej deski ratunku. Żydostwo przeciwstawia się z całą stanowczością wszelkim próbom ograniczenia alii z którejkolwiek strony one pochodziłyby, bez której utrzymywanie syjonizmu staje się niemożliwością.

PRACUJ BOGAĆ SIĘ ZBIERAJ

a oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym na książeczki wkładowe imienne lub na okaziciela gwarantujące bezwzględna tajemnicę wkładu. Wkłady płone na każde żądanie lub za wypowiedzeniem w centrali i oddziałach. Oprocentowanie od 5% do 6% rocznie.

Powszechny Bank Związkowy w Polsce S. A.

Warszawa, Bielsko, Cieszyń, Drohobycz, Gdynia,

Kraków, Lwów, Przemyśl, Stanisławów.

ODDZIAŁ W TARNOWIE UL. WAŁOWA 12.

Konferencja Światowego Związku ogólnych syjonistów w Żurychu

(Przemówienia M. M. Ussyszyna i dra I. Schwarzbarta)

Dziś 2 bm. odbyło się pod przewodnictwem dra Schwarzbarta plenarne posiedzenie delegatów Związku światowego ogólnych syjonistów. Dr **SCHWARZBART** wygłosił w języku hebrajskim następujące przemówienie:

Szanowna Konferencjo!

Po raz piąty zbieramy się na Konferencję światową ogólnych syjonistów. W tym roku Związek nasz w chwili niezwykle poważnej i odpowiedzialnej, w chwili, która porównać można tylko z pierwszym Kongresem Syjonistycznym. Radość z dokonanego dzieła rozpięła nasze serca i opromienia nas, a ciężkie troski gnębią nasze myśli. Jesteśmy jednak szczęśliwi, że żyjemy w czasach, kiedy danym nam jest współpracować nad dziełami odzyskania Państwa Żydowskiego. Będziemy stać na straży spuścizny Teodora Herzla i czuć będziemy nad tym, aby nie została pomniejszona.

Pragnę, aby już w tych pierwszych chwilach obrad naszych, od nas poszło gorące i serdeczne powitanie do braci naszych w Erec Izrael, którzy w ostatnich czasach dokonali wielkiego dzieła i postawą swoją okazali, żeś godni są imienia wielkiego narodu naszego.

Wielkie były ofiary, które żydostwo w Erec popłynęło w ostatnim roku do ołtarzu Ojczyzny. W głębokiej ciele, w hołdzie i skupieniu chyliły głowy przed ofiarą tych wielu braci naszych, którzy życie złożyli w ofierze w obronie ziemi, z którą od lat tysięcy po wieszę czas aż do ostatniego tchnienia naszego złączeni byliśmy i złączeni pozostaniemy.

Cześć ich pamięci!

Konferencja nasza stoi pod znakiem XX Kongresu Kongresu jubileuszowego.

Stulecie od dwóch celom: Po pierwsze — naszej sytuacji politycznej, po drugie — roli ogólnego syjonizmu teraz i w przyszłości w grze sił organizacji syjonistycznej i w procesie tworzenia się nowego społeczeństwa żydowskiego i nowych form i treści jego w Erec Izrael.

W sprawie pierwszej drogowskazem będą dla nas: walka o niepodzielność kraju, który z woli Opatrzności należy się narodowi żydowskiemu i pełne patriotyzmu i rozwagi polityczne obranie drogi, do ziszczenia naszego celu prowadzącej.

W sprawie drugiej drogowskazem będzie dla nas to, co proklamowaliśmy na I. Konstytucyjnym Zjeździe ogólnych syjonistów z r. 1931 — uzyskanie silnego, zjednoczonego, ideowo jednolitego organizacji ogólnosyjonistycznej, aby służyć mogła skutecznie syjonizmowi i aby kształtować mogła życie żydowskie w Erec Izrael w duchu jedności narodu we wszystkich dziedzinach jego życia, w polityce, życiu społecznym, w pracy kulturalnej. Nie będę w tej chwili poruszał okoliczności, które obóz nasz rozdzieliły. Przyjdzie na to czas. Związek nasz był i jest chałcem ogólnego syjonizmu. On dał impuls do dzwignięcia się naszych szeregów, on wlał nową wolę życia w szeregi nasze, on przywrócił nam wiarę w to, że ogólny syjonizm ma do spełnienia wielką misję. Fakt, że jesteśmy tu na tej salie nieelczni, że na Innej salie obradowała jedna grupa ogólnego syjonizmu, ani na chwilę nie łamię naszego wiary w ostateczne zwycięstwo idei i organizacji ogólnego syjonizmu.

Jestem do głębi przekonany, że myśli, które służy od lat 6 razem z Wami, ostatecznie zwycięży, jeśli tylko odpowiednią drogą obrzemy i jeśli tylko młodzież naszą zdolamy natężyć głębszą wiarą w ogólny syjonizm.

Otwierając dzisiejszą Konferencję, witam serdecznie reprezentantów Egzektury naszej, witam delegatów i gości, a przede wszystkim wielkiego syna naszego narodu i bojownika, Ussyszyna.

Jako część całości walcząc będziemy ramie przy ramieniu z innymi grupami wielkiej i potężnej organizacji syjonistycznej o — utrzymanie tej całości i zwycięstwo dla całego narodu.

Ta myślą stoi i pada nasz ogólny syjonizm. Pragnie on być silnym i niezależnym, aby tej myśli służył.

Mowa Ussyszyna

Jako pierwszy zabranę następnie głos owacyjnie witany sędziwy USSYSZYN, który wygłosił dwugodzinne piękne przemówienie w którym podał drugoczącej krytyce projekt podziału Palestyny, nawołując delegatów do odrzucenia tego projektu. Mowa Ussyszyna wywarła silne wrażenie na wszystkich obecnych. Podaje Wam krótką treść tego przemówienia:

Jeden tylko problem ciąży na obecnym Kongresie. Sprawa podziału Palestyny. Bo mała kara ma ciężkie chore dziecko nam w ręce nie może się zajmować. Żywy, zdrowy naród nie może zgodzić się na to, by mu odebrać 4/5 jego kraju. Tylko naród chory może przyjąć 1/5 ofiarowanego mu kraju.

Ussyszyn stwierdza, że Związek światowy ogólnych syjonistów jest jedną grupą, która konsekwentnie jest przeciw podziałowi. Mówi też teraz tylko do tych, którzy jeszcze się wahają. Ale i oni się nie wykręca — będą musieli powiedzieć — tak, albo nie. W tej chwili nam niegrzeszmy, gdyż nie możemy się hasła, że lub przynajmniej podziału. Delegaci nie otrzymali żadnej legitymacji do głosowania za przyjęciem podziału — bo przecież przeciw podziałowi jesteśmy wszyscy od wieków. — Wysuwają ar-

gument: co możemy uczynić przeciw Angli? Co ci stawiają to pytanie otrzymali już odpowiedź w parlamencie angielskim. Angielscy mężowie stanu, parlamentarzyści wypowiedzieli się przeciw podziałowi.

Nie mówię — wola Ussyszyn — że ci co są podziałem, są zлыми syjonistami — ale ulegają oni pewnej psychozie. Głównym wolałem oni — musimy wziąć co nam dają. Już i inne narody przeszły taką psychozę. Raz była już i u nas taka psychoza. Była już u nas sprawa Ugandy. Wtedy taki geniusz jak dr Herzl popełnił błąd. Wtedy był ucisk, były pogromy i wtedy wolano — Anglia daje nam Ugandę — należy wziąć — ale 7. Kongres syjonistyczny nie poddał się tej psychozie i Ugandę odrzucił. A gdyby 7 Kongres tego nie uczynił — życie samo odrzuciłoby Ugandę. Tu nie chodzi o przeciwstawienie romantyzmu i realizmu politycznego. Tu chodzi o rzecz istotną, żywotną. Anglia wysuwa argument — że po podziale nastąpi w kraju spokój. A tymczasem dopiero po podziale rozpocznie się walka między dwoma narodami. Będzie irydenta arabska która dać będzie do odebrania tego, co teraz daje się Żydom — a tak samo i Żydzi słać się będą odebrać to, co teraz daje się Arabom. Zresztą Arabowie nie będą wolać, aby Żydzi mieli wcześniej jeszcze strzelać do siebie żydowskich.

W państwie żydowskim pozostanie około 300 000 Arabów, których nawet w myśl poleceń Komisji królewskiej trudno będzie przesiedlić. A może Anglia nam pomoże? Czyż 20 lat mandatu angielskiego jeszcze nie otworzyło nam oczu? Czyż można mieć co do tego jakiegoś iluzję?

A trudności na jakie natrafili państwo żydowskie! Będzie wolna emigracja. Będzie Żydzi będą czekali. Pojemność tego kraju będzie ograniczona. Nie wszyscy Żydzi z krajów wschodniej Europy będą mogli uzyskać certyfikaty. W państwie żydowskim pojawią się „nielegalni“ Żydzi. Poza tym trudności natury gospodarczej i brak ziem uniemożliwi kolonizację. Przemysł nie będzie mógł się rozwinąć. Bo każdy przemysł musi mieć swój rynek. Dla Palestyny rynkiem są kraje leżące dokoła Palestyny. Są to kraje o ludności arabskiej, która jest nam wrogią i niechętną do walki nie otworzy rynku przemysłowemu państwa żydowskiego. Kłopoty tego państwa będą tak wielkie, że pod ciężarem tych kłopotów, to państwo żydowskie będzie musiało się zalać. Nie mniejsze też będą kłopoty strategiczne, tym bardziej, że stopień zyciowy państwa żydowskiego będzie wyższy, co powiększy tylko trudności. Do państwa żydowskiego przynależą z trzech stron pogromy i zniszczenia — będzie na wulkanie. Jedyna chęć nadzieja — to bagne angielskie. Czyż 20 lat mandatu mało nas nauczyło? Przez 20 lat łamano przyrzeczenia, naszymi pieniędzmi bogacono Arabów. Anglia zatrzyma sobie Haifę, swoją namiętną, potrzebną część Negewu — a Żydzi niech się sami o siebie troszczą. Anglia chce się pozbyć mandatu — a po tym zastaniemy się z milionami Arabów dokoła.

Albo co do daję?

Przeżyliśmy już różne ciężkie czasy — mówi młodo wzruszony Ussyszyn — przeżyliśmy czasy ucisku, pogromów, wojny, a po tym w Palestynie czasy Samuela, Passfelda — a mimo to staniemy dziś w kraju silny 450 000 ludzi, mamy uniwersytet, szkoły, Haifę, Tel-Awiv i t. d.

Co jest przyczyną tego strachu, tej paniki? Co się stało? Czyż dlatego, że zabito ostatnio w Erec 30 żydów? Czyż dlatego 4-5 krwawych? I mamy się co takco — to państwo żydowskie, które stanowi ledwo 1/5 kraju? Czyż dlatego mamy się rzec: nasz praw historycznych? Toć po przyjęciu podziału, zrzekamy się naszych aspiracji, mandatu, deklaracji Balfoura — i kłamać będziemy, gdy w bóżnicach powtarzać będziemy słowa modlitwy o tęsknocie za Jerozolimą, której przecież mamy się również rzec.

Idźmy prostą linią. Prostą drogą historyczną podtrzymujemy prawo do całego kraju z Transjordanii. To jest proces walki, który trwał latami. Będziemy walczyć się jiszruju, siłą naszych przyjaciół a nawet i naszych wrogów. Pojdźmy drogą ciężką, ale prostą, którą idziemy od lat 60 — a osiągniemy dużo.

Jeszcze na kongresie praskim przed 4-ma laty rewizjonści walczyli o uchwaleńie rezolucji, że dążeniem naszym jest utworzenie państwa żydowskiego w Erec Izrael. Żądanie to odrzucono, bo się przestraszano. A teraz mamy już przyjąć państwo żydowskie — pękło, bez podstaw ekonomicznych, strategicznych, bez ziemi i siły?

A w końcu: Jeżeli przyjmniemy w jakiegokolwiek formie podział — to dzieli się równocześnie ruch syjonistyczny. Nie co do legitymacji organizacyjnej. Duszy bowiem nie można dzielić. Będą ludzie niezwykli dla ruchu. Gdzie będzie siła dla odbudowy tego państwa, w które wierzyliśmy. Teraz chcą nas zabić pocunkiem jadownym, skoro przekonano się, że inaczej nie można było uniemożliwić nam budowy i pracy.

Żydzi — kończy Ussyszyn — wiercie w Waszą przyszłość! Nie pozwólcie na podział w naszej duszy! Żyć podział nie może być przyjęty w żadnej formie.

W tym samym dniu przemawiał jeszcze na posiedzeniu Weltverband Bin Gurion, ac.

ABRAHAM KOHANE (Tel Awiw)

Jiszruju przeciw podziałowi Palestyny

(List z Palestyny)

Sprawozdanie Komisji Królewskiej

Projekt podziału Palestyny wywołał w jiszruwie palestyńskim wielkie zgorszenie, a owa nowa historia, w której radio palestyńskie podało do publicznej wiadomości tę „radosną“ wieść — zamiast się dla wielu z nas w nową pełną radość i cierpienie, w nową spędną bezsenność z powodu rozgorączczenia i doznanej krzywdy. Właściwie — sprawozdanie Komisji Królewskiej nie powinno być dla nas niespodzianką. Znamy przecież wrogie nastawienie administracji palestyńskiej i rządu angielskiego do naszej sprawy. A jednak rozgorączczenie było wielkie, a poczucie doznanej krzywdy bardzo silne. Palestyna bowiem jest dla nas ostatnią deską ratunku, której nie wolno i nie można nam odebrać — i nigdy nie zgodzimy się na to, aby uszczuplono i zmniejszono nasze prawa do Palestyny — całej Palestyny. Wszelkie próby w tym kierunku z jakiegokolwiek bądź strony by pochodziły, zawsze natrafia na jaksjalsiniejczy opór i sprzeciw z naszej strony.

Albo mimo to niektórzy się wśród nas również i tacy ludzie, których czai słowa „państwo“ zupełnie oszołomiło. Do tych, nielicznych zresztą, entuzjastów należy również znany literat i dziennikarz Iliar Ben-Awi, który w dniu ogłoszenia sprawozdania Komisji Królewskiej wystąpił z całym hymnem pochwalnym na cześć projektowanego przez Komisję Królewską państwa żydowskiego.

Są to ludzie, którzy zdania jednostek. Na ogół cały jiszruw bez względu na przynależność partijną jest przeciw podziałowi. Proponowany bowiem teren jest zbyt szczytny na zmontoowanie zdrowego organizmu państwowego. Zaudalenie na tym terenie jest już stosunkowo gęste, a konieczną nam jest ekspansja dla szerokiej alii. Wierzymy w słuszność naszej sprawy, to też jesteśmy pewni, że w końcu zwyciężymy. Czekamy na ostateczną decyzję walka na różnych frontach — walka ciężka i żmudna, ale my tę walkę podejmniemy — i zwyciężymy.

Wybory na Kongres

W Palestynie sprzedano około 130 000 szekli. Frekwencja przy wyborach była stosunkowo wielką, bo przekroczyła 80 procent. Pierwsze miejsce zajęły oczywiście Mapaj. Pewien postępowy wyzwał Haim Hamirach, który uzyskał mandat. Natomiast Atracz uzyskał zaledwie 5 mandatów. Element mieszczański w Mizrach — jak zresztą we wszystkich innych partiach — jest przeważnie niedbaly i flegmatyczny. To też bardziej czynnie i politycznie ruchliwe elementy zajmują jego miejsce, przeciw czemu starzy mogą co najwyżej protestować. Ale krzyk i protest nie poparte czynami i poczynkami realnymi — trudno odnosić skutku. Wobec tego klasa obecna przyczyni się do uaktywnienia i spotęgowania ruchliwości politycznej i organizacyjnej tych zanadto spokojnych działaczy. Może wyznaczą oni odpowiednie wnioski z obecnej klęski wyborczej?

Turystyka

Tego roku uprawiano bardzo propagandę przeciw wyjazdowi na okres letni zagranicą. Z powodu bowiem kryzysu nie chiano dopuścić, aby wywiezono z kraju wielkie kwoty pieniężne, sięgające — jak ogólnie oceniają — do dwóch milionów funtów. Skutki tej propagandy są niestety nikłe. Nasze panie i panowie „muszą“ przaciznie iść do zagranicy, aby uaktywnić i pochwalić, mimo, że bardzo często kieszonkę muszą lub ojów świecą pustkami i ciężko, bardzo ciężko muszą pracować na utrzymanie i cieżko.

Konferencja pisarzy hebrajskich

Ostatnio odbyła się konferencja pisarzy hebrajskich, na której doszło do zjednoczenia między starymi a młodymi pisarzami. Pierwsze skrzypce na konferencji grał Jaakow Kahan, Sal Ciermchowski, Baras, E. Steinman, Kaban, Szekel, Kozmin, Awigdor Hamiri i t. d. Omówiono różne sprawy zawodowe, zastawiano się nad sposobami wzoproszczania literatury hebrajskiej, oraz szerzenia kultury hebrajskiej tak w Palestynie, jak i w glosie, przy czym podkreślono konieczność popierania oficjalnego organu związku pisarzy „Mozman“, czasopiśmie „Gilnot“ oraz udzielenia pomocy biednym pisarzom.

Nieodpowiedzialny wykryk

Ostatnio nieodpowiedzialnie elementy narysowały na różnych budynkach napisy przeciw Weizmannowi. Magistrat ogłosił ostrą protest przeciw temu niesmaczemu wandalizmowi.

Naprawienie kryzysu

Zdaje się, że zarząd miejski w Tel Awiwie przystępuje do naprawienia krzywdy, wyrządzonej dotychczas różnym grupom robotniczym przy podziale pracy. Dotychczas bowiem przy uruchomianiu przez zarząd miejski i w Tel Awiwie, robotników przy zupełnym pominięciu robotników, należących do innych związków robotniczych. Obecnie ma nastąpić zmiana pod tym względem. Długo jeszcze potrwa, aż zapamiętają zupełnie sprawiedliwy porządek w tej dziedzinie, ale w każdym razie początek jest zrobiony.

Dr med. D. Bienenstock
powrócił
i ordynuje jak dotąd
przy pl. Katedralnym 8 - Tel. 350

LEKARZ-DENTYSTA
CH. BRAUN
przeprowadził się i ordynuje
przy ul. Nowy Świat 14

Bestialskie morderstwo na wieży ratuszowej

Przez cały tydzień miasto żyje pod wstrząsającym wrażeniem okrutnego napadu na strażaków Piotra Gwoźdźia i Tomasza Barnasia w czasie pełnienia przez nich służby wartowniczej na wieży ratuszowej w Ryńku tarnowskim.

Sprawa przedstawia się następująco. W sobotę 31 lipca hr. Tomasz Barnas pełnił służbę wartowniczą na wieży ratuszowej od godz. 9 do 11 wieczór. Około godziny 11-tej został nagle napadnięty przez nieznanego na razie sprawcę, zadając mu kilkanaście ran klutwych w głowę, skutkiem czego Barnas stracił przytomność, a przez cały tydzień był nieprzytomny a w czwartek 5 b. m. o godz. 9 wieczorem zmarł w szpitalu na skutkach odniesionych ran, przy czym u Barnasia stwierdzono też brak kwoty 120 zł - nie jest wykluczonej że kwotę tę zabrał napastnik.

O godzinie 11-ej miał objąć służbę na wieży Piotr Gwoźdź. A gdy udał się na wieżę, aby objąć służbę w miejsce Barnasia, który o tej godzinie miał być zwolniony, natknął się na schodach na napastnika, który również i Gwoźdźa zmasakrował, skutkiem czego Gwoźdź zmarł w poniedziałek rano, a sekcja zwłok przeprowadzona przez dra Bochenka w obecności podległego sędziego Grynkiewicza, że Gwoźdź otrzymał kilkanaście ran klutwych w głowę. Śmierć, jednak był cios zadany Gwoźdźowi w ciemności, skutkiem czego nastąpiło złamanie czaszki, przedziurawienie mózgu i pęknięcie opon mózgowych.

O okrutnym tym napadzie dowiedziiano się dopiero o godz. 1 w nocy. O tej godzinie bowiem przybył na wieżę dla objęcia służby strażak Tomasz Okolski, który zaraz zaalarmował policję i swych kolegów zawodowych. Nieprzytomnych strażaków przewieziono zaraz do szpitala powszechnego a policja wyszła natychmiast energicznie dochodzić.

W pośgu za sprawcą policja aresztowała niejakiego Ludwika Wozorka, na którego ubraniu stwierdzono ślady krwi. Przesłuchany na policji Wzorek wikał się w zeznaniach. Raz wyjaśnił, że ślady krwi pochodzą z bójki, stoczony z kolegami, a raz że z rany, jaką na rękę, co się okazało, jest nieprawdą, bo rana jest starą i niekrwawiła i t. d. Wzorek, który wciąż nie przyznaje się do czynu został odprawiony do dyspozycji sędziego śledczego.

Tio i charakteru napadu nie zostały jeszcze ustalone. Charakter rabunkowy napadu jest mało prawdopodobny. Należy raczej przyjąć, że zachodzi tu wypadek zemsty osobistej, albo też, że komuś zależało na zgładzeniu Barnasia i Gwoźdźa, pod wpływem tylko okoliczności, że przybył na wieżę bezopornie po napadzie na Barnasia, a napastnik, chcąc się pozbyć niewygodnego świadka, który mógłby mu ewentualnie przeszkodzić w ucieczce - zmasakrował również i jego. To też niewykluczonym jest, że Wzorek - o ile faktycznie jest sprawcą napadu - był tylko narzędziem w ręku trzeciej osoby.

Sieduto prowadzone energicznie i intensywnie przez policję we wszystkich możliwych kierunkach, niewątpliwie wyjaśnił ten ponurą tragedię, która rozegrała się w nocy sobotniej na starej wieży ratuszowej.

Pogrzeb śp. Piotra Gwoźdźia

Pogrzeb ofiary napadu na wieżę ratuszowej, śp. Piotra Gwoźdźa odbył się w środę 4 bm. przy udziale tysięcznej rzeszy publiczności. Na czele konduktu, który wyruszył ze szpitala powszechnego kroczyła orkiestra kołowej, a następnie delegacja strażaków pożarnych z wieńcem z Krakowa, oddziały straży pożarnej z Miejsce, kołowej, miejskiej zawodowej i ochotniczej z Miejsce, oraz duchowieństwo. Za trumną, którą otaczała na wozie strażackim kroczyła żona zmarłego wraz z najbliższą rodziną, przedstawiciele władz różnych instytucji i wielkie rzesze publiczności. Kondukt przeszedł ulicami Szpitalną, Pierackiego, Brodzkiego, Wałową, Targową, P. Marii na stary cmentarz. Gdy kondukt zbliżył się do koszar strażaków pożarnych przy ul. Brodzkiego, otworzyli się drzwi garaży, a wszystkich z rąk strażackich wyruszyli, żegnając swego kolegę, który zmarł śmiercią gwałtowną na posterunku - długą a przynajmniej syreną. Śp. Gwoźdź ościelił żonę i troje dzieci.

Z okazji zaślubin kol. mgr Chaji Leibówny z dr Jakubem Salzem serdecznie gratulacje
S. D. Leibler

Z kahału

Obecny okres wakacyjny zarząd gminy wyznajęcej żydowskiej z prezesem drem Mendererem na czele wykorzystuje dla przeprowadzenia gruntownego remontu we wszystkich prawie instytucjach i domach stanowiących własność gminy żydowskiej.

Dom starców został gruntownie wyremontowany i wymalowany, oraz przebudowano i rozszerzono instalację elektryczną.

Remont szpitala żydowskiego jest w pełnym toku. Maluje i lakieruje się wszystkie sale. Lakieruje i umaluje się też okna. Zaprowadza się centralne ogrzewanie gazem ziemnym (dotychczas opalano koksami). Odrzuca się odpowiadające się inwentarz, oraz dokonywane są całego szeregu przeróbek koniecznych ze względów higienicznych, przy czym uruchomiono dwie nowe sekatarki.

Zarząd kahału wszczął kroki celem opróżnienia jednopiętrowego budynku przyszpitalnego, przeznaczonego na pawilon dla chorób zakaźnych. Przypuszczalnie do 15 bm. budynek ten będzie już opróżniony, a wówczas zarząd kahału natychmiast przystąpi do przeprowadzenia koniecznego remontu, oraz do zaopatrzenia budynku w odpowiednie urządzenia, po czym pawilon zostanie natychmiast otwarty dla użytku publicznego.

Również w łaźni przeprowadzono remont. Odnowiono fasadę budynku i rzeźbił rytualnie dla drobiu przy ul. Nadbrzeżnej dolnej, a w najbliższym czasie przystąpi się do odnowienia fasad domów gminnych przy ul. Nowej, Folvarcznej i Szpitalnej, przy czym remont wewnętrznych tych domów został już częściowo przeprowadzony.

Ponadto przeprowadzono remont w budynku cmentarnym, gdzie wprowadzono też instalację elektryczną, oraz naprawiono mur cmentarny, który groził zawaleniem.

Nadużycia w zakładzie zastawniczym Funduszu Podupadłych Mieszczan

Miejska komisja rewizyjna, która badała księgi w zakładzie zastawniczym przy Funduszu Podupadłych Mieszczan stwierdziła, że w zakładzie tym popełniono w latach od 1928 - 1936 nadużycia na kwotę zł około 30.000. Nadużycia popełniono w ten sposób, że do księgi kasowej i głównej wpisywano kwoty niższe niż wpływały z wkładów oszczędnościowych, podczas gdy do księgiacek wkładowych wpisywano pełną otrzymaną kwotę.

O stwierdzeniu nadużyć komisja zawiadomiono prokuraturę i urząd wojewódzki.

Należy jednak zaznaczyć, że wkładkowców nie ucierpią z powodu tych nadużyć, gdyż powstałe z tego powodu straty pokryje zarząd miejski.

Z kolonii letniej Ochronki Żydowskiej w Pleśnej

Na kolonię Ochronki Żydowskiej w Pleśnej wyjechał onegdaj drugi turnus obejmujący 45 dzieci ze sier niebiedziejących.

Listy dzieci bawiących na kolonii do swych rodziców i kolegów pełne są wyrazów radości z powodu pobytu na kolonii, oraz wyrazów uznania i wdzięczności dla kierownictwa i komitetu, który umożliwił im ten pobyt na kolonii. Dzieci te bowiem podlegają najbardziej szkodliwym szczytują się tam do skłonek. Otrzymują obfity i zdrowy posiłek, korzystają ze słońca i świeżego powietrza, uprawiają gimnastykę, urządząją krótkie zbirowe wycieczki, śpiewają, tańczą, zażywają kąpiele rzecznej - jednym słowem mają prawie wszystko co dziecku jest potrzebne, aby się czuło dobrze.

To też Ochronce Żyd. należy się pełne uznanie za wielki trud przy założeniu i prowadzeniu kolonii, a społeczeństwo Tarnowa niewątpliwie odpowiednio o benci wysiłki Wydziału Ochr. i poprze je hojną dłoń.

Do Sposob. Konsumentów!

Posługujcie się w codziennym użytku

kostkami „HAL“

bo to najnowszy wynalazek kulinarny dla najszerszego kręgu ludności, a szczególnie dla urzędników, pracowników umysłowych i fizycznych, gospodyń zatrudnionych poza domem, turyistów, ludzi zmęczonych do częstego podróżowania, oraz dla DZIECI

Preparat ten zawiera naturalne składniki, jak: mleko, cukier, kakao (ew. kakao, czekoladę itp.) a pod względem smaku jest cenniejsze niż napoje przyrządzane sposobem domowym.

Sposób użycia: Należy wrzucić do szklanki gorącej wody odpowiednie kostki („Kaw“, „Kao“, „Czek“) i wymieszać dostatecznie - a otrzyma się natychmiast pożądaną napój.

Żądajcie wszędzie **kostek „HAL“**
תפוצת יריאם ותרם
האסטר, האר

POŁOŻNA

F. FIEDLER - BERNSTEINOWA
absolv. Państw. Szkoły Położn. w Krakowie
ul. Prez. Narutowicza 22, m. 8

Podziękowanie

W Panu Drowi **CH. WEISSOWI**
za zupełne wyleczenie mnie z nagłej i niebezpiecznej choroby oraz za gorliwą opieką, jakąm tą drogą najserdeczniej podziękowanie.

Maurycy Hutter

Oświadczenie

Oświadczam, iż z p. J. Hautem, tech. dentysem żadnym wspólnym interesów nie prowadzę.
L. ALBAN

Oprocentowanie w Kom. Kasie Oszczędności miasta Tarnowa

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 25 czerwca 1937 (Dr. U. R. P. 50, poz. 387) oraz z dnia 24 lipca 1937 (Dz. U. 1937/437), Komunalna Kasa Oszczędności miasta Tarnowa obniżyła stopę procentową od wkładów złotych obiegowych na 5 proc. od wkładów złotych w złocie na 4 i pół proc. Oprocentowanie wkładów dolarowych pozostaje na razie bez zmian (3 i pół proc.).

Należy zaznaczyć, że tutelna Komunalna Kasa Oszczędności zastosowała maksymalnie dozwolone oprocentowanie, podczas gdy inne Kasy Oszczędności stosują oprocentowanie przy wypowiedzeniu 1-miesięcznym 4 i pół proc., 3-miesięcznym 4,75 proc., a przy 6-miesięcznym 5 proc., zaś od wkładów złotych w złocie, przy wypowiedzeniu 1-miesięcznym 3 proc., 3-miesięcznym 3 i pół proc., 6-miesięcznym 4 proc., a od wkładów dolarowych 2 i pół proc.

Ze względu na wyższe oprocentowanie, oraz dzięki zupełnemu samowolnym stosunkom w tut. Komunalnej Kasie Oszczędności codziennie napływają nowe wkłady, a Kasa udziela coraz więcej pożyczek wekslowych na wysokie stosunkowo kwoty.

Platności podatków w sierpniu

W sierpniu płatne są następujące podatki: do 25 sierpnia: zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1937 r. w wysokości podatku przypadającego od obrotu osiągniętego w lipcu, przez wszystkie przedsiębiorstwa obrotowe do publicznej ogłaszania sprawozdań o swych opłatach, lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia z innych przedsiębiorstw - przez przedsiębiorstwa i II kategorii, oraz przemysłowe I-V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

do 15 sierpnia: zaliczka kwartalna na podatek przemysłowy od obrotu przez płatników nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych za II kwartał br. - w wysokości co najmniej 1/5 kwoty podatku wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy;

do 5 sierpnia: podatek od energii elektrycznej, pobranej przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 lipca br., do 20 sierpnia - tenże podatek, pobranej przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych piętnastu dni sierpnia br.;

do 7 sierpnia: podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytalny i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłacanych przez służbowców w lipcu br.

Ponadto płatne są w sierpniu zaległości odroczone, lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

BEZPŁATNIE

dla podupadłych KUPCÓW zaprowadza i prowadzi księgi handlowe

koncesjonowane biuro
BUCHALTERNO-REWIZYJNE

naukowego grafologa
A. LEINWANDA
TARNÓW, FOLWARCZNA 8

Z działalności Ubezpieczalni Spół.

Celem znanajomości przedstawicieli ubezpieczonych z działalnością Ubezpieczalni społecznej w Tarnowie, oraz celem zapoznania się z zyczeniami ubezpieczonych i uzgodnienia pewnych postulatów — dyrektor Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowie p. Pilarz zaprosił przedstawicieli wszystkich związków zawodowych istniejących na terenie Tarnowa na konferencję, która się odbyła we wtorek 3 bm.

Po zagaleniu p. dyr. Pilarz przedstawił działalność Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowie, obejmującą również powiat bocheński, podając, że ilość ubezpieczonych wynosi obecnie około 24,000, w tym około 2500 pracowników umysłowych. W samym Tarnowie wraz z Mościami jest około 11,000 ubezpieczonych.

Wydatki na świadczenia wynosiły w roku 1936 84 proc. ogólnych wydatków. W lipcu 1937 roku wydatki na zasiłki wynosiły 13,000, na szpital przeszło 11,000 zł.

Następnie naczelny lekarz p. dr Kossobudzki przedstawił działalność Ubezpieczalni w dziedzinie profilaktyki. Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie ma do dyspozycji w sanatorium w Bystrej 2700 dni w sanatorium w Zakopanem 500 dni, w Iwoniczu 200 dni, w Bursku 200 dni, co zostaje przez Ubezpieczalnię w pełni wykorzystane. Ponadto ZUS przyznał tut. Ubezpieczalni w tym roku kredyty w kwocie 13,000 zł na leczenie gruźlicy, oraz kontynгент gotówkowy w kwocie 11,000 zł na leczenie drożdżowików.

Na pomoc zimową ZUS wyasygnował 10,000, a z własnych funduszy Ubezpieczalnia wyasygnowała 3,500 na dotowywanie dzieci.

Ponadto Ubezpieczalnia Społeczna w Tarnowie subwencjonowała miejski ośrodek zdrowia, uruchomiła lotne ośrodki zdrowia, oraz uruchomiła 6 tygodniową koloniję letnią w Ciekówkach dla 135 dzieci ubezpieczonych, przeznaczając na ten cel 11,000 zł i subwencjonowała koloniję letnie urządzone przez różne związki. Do kolonii w bochni wysłano 55 dzieci, do Rabki 10 dzieci. Ponadto wysłano dzieci na kolonie szkolne w Andrychowie, oraz 48 osób na kolonie młodocianych w Pławnej, na którą ZUS udzielił kredytu w kwocie 5,000 zł.

W dyskusji zabrał głos p. Ciokłoch (Kl. Zw. Zaw.), Kator (ZZZ-Moskwa), wysuwając cały szereg dezyderatów w dziedzinie lecznictwa i profilaktyki. Podobne konferencje, które — jak zawiadomił p. dyr. Pilarz odbędą się częściej — niewątpliwie przyczynią się do usprawnienia lecznictwa i do usunięcia całego szeregu niedomagań i nieporozumień na terenie Ubezpieczalni Społecznej.

Signum temporis...

Przy Ubezpieczalni Społecznej istnieje stacja badań młodocianych pracowników we wieku od 15—18 lat, będących w terminie. Bada się młodocianych, czy nadają się do pracy fizycznej a w szczególności do pracy w zawodzie, przez nich obrany.

W tym roku Ubezpieczalnia zawarła umowę z Bratnią Pomocą Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, według której kolonia skądśśka im. Fr. X. Fierichy za odpowiednim wynagrodzeniem przyjmuje pewną ilość młodocianych naszej Ubezpieczalni na odpoczynek do swego domu w Pławnej.

Ubezpieczalnia w Tarnowie wysłała z Tarnowa czterdziestu młodocianych a wśród nich też jednego Żyda. Po przyjeździe do Pławnej zarząd domu skierował do nich zapytanie czy nie ma wśród młodocianych w Tarnowa jakiegos Żyda. Obecny jedyny Żyd zgłosił się. Wówczas kazali mu zapakować maki na do drogę dali mu do Dyrekcji Ubezpieczalni w Tarnowie pismo następującej treści:

Pławna, dnia 5 sierpnia 1937 r.

Do Dyrekcji Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowie
Kierownictwo akademickiej i tonil w Pławnej uprzejmie komunikuje Dyrekcji Ubezpieczalni Społecznej w Tarnowie, że na skutek obopólnego niedopatrzenia w umowie, na które zwrócić nam uwagę władze kontrolne Bratniej Pomocy St. U. J., z przyczyną odmówić musimy prawa pobytu na kolonii p. Klugerowi Emilowi, który dobrośnie opuszcza koloniję.

Jednocześnie zaznaczamy, iż bliższych wyjaśnień udzielimy osobieście jutro t. j. dnia 6 bm. o godz. 11 przedpoł.

Z należytym szacunkiem
K. Piatkowski

Dyrekcja Ubezpieczalni w Tarnowie postąpiła tu zupełnie lojalnie. Wysłała na koloniję Żyda, który się zgłosił. W umowie, jak wynika z przytoczonego listu, kłauzuli wykluczającej udział Żyda nie było. Po tym incydencie jednak pozwalamy sobie skierować do Dyrekcji Ubezpieczalni zapytanie jak zareaguje na to postępowanie Zarządu domu akademickiego w Pławnej? Młodociany Żyd został tu bardzo pokrzywdzony. Chłopiec przeżywał złamany. Także uraz psychiczny ujemnie działa na tylko nie duszę ale też na ciało młodzieńca, potrzebującego wypoczynku.

Zmiany w tut. Starostwie

Wicestarosta p. mgr Choczyński zostaje przeniesiony na równorzędne stanowisko w Białej, a w jego miejsce przybywa do Tarnowa p. Wankiewicz z Dąbrowy. Referendarz p. mgr Fedyna został przeniesiony do Dąbrowy na stanowisko wicestarosty, a jego agent w tut. Starostwie obejmuje referendarz p. mgr Pluta.

Remonty domów a obciążenie podatkowe

Doszło do wiadomości Min. Skarbu, że urzędy skarbowe bez dokładnego zbadania charakteru wydatków doliczają do dochodu właściciela domu sumy wydane na remonty, jak np. zmianie kafli, drzwiach przy piecach, ram okiennych, podłóg, tur itd., lub dowolnie uwzględniają tylko połowę tych kosztów. Tego rodzaju praktyka nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawnych.

Ministerstwo Skarbu poleca, aby wydatki na remont, co do których nie ma żadnych wątpliwości, były całkowicie wyłączone z wymiaru podatku dochodowego. W razie wątpliwości należy kwalifikować je po uprzednim zasięgnięciu opinii biegłych. W związku z tym Min. Skarbu wyjaśnia, że ustawa o podatku dochodowym nie zna pojęcia t. zw. kapitałnego remontu, którym to pojęciem władze skarbowe operują często przy doliczaniu do dochodu sum wydanych na naprawy w tych wypadkach, gdy kwoty te są stosunkowo dość wysokie lub gdy obejmują znaczną ilość drobnych napraw, dokonanych jednorazowo na skutek zaniedbania normalnej konserwacji w latach ubiegłych.

Odstępie za mieszkanie musi być zwracane

Dla orientacji naszych czytelników przytaczamy orzeczenie Sądu Najwyższego w sprawie t. zw. odstępnego. Umowa była sformułowana w ten sposób, że określona przez obie strony kwota przedstawia się, jako równowartość kosztów ostatniego remontu mieszkania.

Z mocy artykułu 10 ustawy o ochronie lokatorów, pisał w swym pozwie lokator, nieważne są wszelkie umowy, dotyczące świadczeń pieniężnych za opuszczenie mieszkania.

Z drugiego strony pozwany bronił się tym, że otrzymał kwota nie stanowiła odstępnego, lecz zwrot nakładów na wyremontowanie mieszkania. Sąd Najwyższy orzekł, że wydatki na wyremontowanie mieszkania nie należą do tego rodzaju nakładów, które lokator mógłby wycofać przy opuszczeniu mieszkania. Taki zwrot nakładów należy traktować jako odstępie niedozwolone przy ustawie o ochronie lokatorów i wobec tego podlegające zwrotowi. W myśl tego orzeczenia nie waży też umowa, mocą której nowy lokator wpłacił poprzedniemu pewną kwotę, jako zwrot kosztów remontu mieszkania. (Nr spr. Sądu Najwyższego C. I 250-36).

Z wydawnictw

W najbliższym czasie ukaze się nowa książka A. Kohanego p. t. „Dwarim beita'm”. Będzie to zbiór referatów na różne tematy religijne, narodowe i kulturalne.

Kierownictwo org. Haszomer Hadati zawiadamia, iż dochód ze zbiórki ulicznej odbityj dn. 22 lipca br. wynosił 111.85. — Czysty dochód w kwocie 12 106.50 przeznaczono w całości na cele kolonii.

Wszelkie sprawy prywatne i handlowe załatwia sumiennie

A. Kohane, Tel Awiv, Gdud Iwri 3

Konc. Biuro Rewizyjne dla Księgowości

Józefa Müllera

biegłego sądowego w zakresie księgowości i finansów przygłego

W TARNOWIE, UL. KRAŚNICKIEGO 5

TELEFON Nr 10-17

Zakładanie ksiąg handlowych

wszelkim najnowszym i dotychczasowym prawom, przemysłu i rolnictwa w myśl kodeksu handlowego i ustawy skarbowej

Kontrola bilansów Nadzór nad księgowością

Zaświadczenia dewizowe dla importerów

LKWIDACJE — EKSPERTYZY

Rozliczenia spółkown

Objaśnienia w najbardziej skomplikowanych kwestjach księgowych

Ukazała się nakładem Centralnego Komitetu Uczczenia Pamięci Dra OJASZA TRONA broszura pamiątkowa

poświęcona życiu i działalności zmarłego Przewodny (pióra dra H. Pfeffer)

Piękna forma zewnętrzna. — Bogate, dotychczas nieznane ilustracje

Kronika

Strejk szewców-chalupników. W piątek 7 bm. wybuchł strejk 200 szewców-chalupników z mających podpisaną umowę zbiorową i podwyższenia plac do 15 procent.

Pokłady rudy żelaznej. Jak już donieśliśmy we wsi Zabłędza odkryto pokłady rudy żelaznej na terenach stanowiących własność pp. Michała i J. Kankego Berkeleko. Koncern „Wspólnota Interesów” wysłał na wspomniany teren 150 walfikowanych górników, którzy systematycznie pracowali i odkryli znaczny pokład rudy żelaznej. Ponadto cała prawna ludność kołczy czytni poszukiwania za drogienną rudą na swych terenach. „Wspólnota Interesów” bowiem wyznaczyła premie w wysokości 10 zł za każdą pozytywną próbę wykopalni.

Poswiecenie sztandaru Związku Młodzieży Wielekiej. W niedzielę dnia 10 sierpnia br. odbyło się poświęcenie sztandaru Związku Młodzieży Wielekiej w Wierchosławicach pod przewodnictwem Antoniego Salaka, prezesa Stronnictwa Ludowego w Wierchosławicach. Przemówienia wygłosili pp. Regec, Witke, Hereśniak i Migdała z Krakowa o znaczeniu święta ludowego i sztandaru, przy czym w swych przemówieniach skrytykowali postępowanie miejscowego proboszcza, który nie chciał wziąć udziału w poświęceniu sztandaru.

O opór wobec władzy. Ludwik Kijak ze Zabawy zasiadł na ławie oskarżonych w tut. Sądzie okręgowym, oskarżony o to, że dnia 9 maja br. użył przemocy wobec posterunkowego Józefa Baca z Rydłowa, odpychając go i usiłując wyrwać mu karabin, celem zmuszenia go do zaniechania rewizji za rzeczami skradzionymi. W wyniku rozprawy Kijak skazany został na 1 miesiąc aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata.

O kradzież listów amerykańskich. Do więzienia w Tarnowie przywieziono Zofię Pisanko wraz z jej mężem Henrykiem, oraz Paulinę Kaczmarczyk kierowniczką agencji pocztowych w Dąbiu i Rzemieniu pod zarzutem dokonywania nadużyć służbowych.

Pod zarzutem kradzieży i paserstwa. Pod zarzutem kradzieży skór na szkodę Eliaza Grossa zamieszkalego przy ul. Łwowskiej 12 na kwotę ok. 4000 zł aresztowano Józefa Hirscha i Iza Melina, a pod zarzutem paserstwa w związku z powyższą kradzieżą aresztowano Jeruchema S. Zimetbaum.

Nieszczęśliwy wypadek. Do szpitala przywieziono 15-letniego ucznia I. kl. gimn. Fryderyka Edera zamieszkalego przy ul. Zatyńskiej, który biegnąc po cementarzu żydowskim za motylami wspiął się na jeden z nagrobków, który runął i przewrócił go, skutkiem czego Eder doznał złamania lewej nogi.

Pożar. W zabudowaniach Józefa Kurawy w Piotrkowicach wybuchł pożar, skutkiem czego spaliła się stodoła. Pożar ten powstał przypuszczalnie z niedopałka papierosa, rzuconego najprawdopodobniej przez powracającego z zabawy, która się odbyła tej samej nocy w Piotrkowicach.

Pożar. W zabudowaniach Józefa Noska w Wierchosławicach wybuchł pożar skutkiem czego spaliła się stodoła wraz ze zbożem i ze sprzętami gospodarskimi o łącznej wartości 1100 zł. Przyczyną pożaru na razie nie ustalono. Pożar został przez miejscową straż pożarną zlokalizowany.

Pobicie starca. Do szpitala powszechnego w Tarnowie przywieziono 36-letniego Adama Czerniaka, który został pobity dotkliwie przez Władysława i Stanisława Kiełbasów za to, że żądał od nich odszkodowania za szkody wyrządzone mu w sadzie przez konia Kiełbasów, który dostał się tam i wyrządził ogromne szkody w ściżce zasadzonych drzewkach. 26-letnia na imię. Na festynie urządzonym przez Związek Młodzieży Wielekiej w Wierchosławicach kilku uczestników wszczęło kłótnię, która się zamieniła w bójkę, w czasie której jeden z awanturników pokosił w rękę Stanisława Gądek.

Krwawe zajście. Bracia Bronisław i Michał Cieraj napadli na śpiącego na plantach kolejowych 28-letniego Józefa Pochęcie, raniąc go ciężko w głowę i w stanie ciężkim przewieziono go do szpitala. Policja aresztowała Michała Cieraję, który zeznał, że czynu swego dokonał na ile porachunków osobistych.

Tajemnicze postreżenie. Do szpitala powszechnego przywieziono 18-letniego Ludwika Siki z Woli Rzędzińskiej, do którego nieznany osobnik oddał kilka strzałów, z których jeden ugodził go w nogę.

Kino Apollo wyświetla dziś i dni następane film p. t. „Ostatni pogani”.

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł, 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr. Prenumerata: Miesięcznie 1-10, kwartalnie 3-30, półrocznie 5-60, rocznie 13-20. Prenumerata zagraniczna miesięcznie 21-150.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

Drukarnia Engelberga w Tarnowie